

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XII.

ČÍSLO 8

AUGUST 2004

Luxusná dovolenka - Rozhovory s kaplánom a diakonom
O akciách mladých - Z histórie Mariánskeho kostola

Luxusná dovolenka

Viaceri si asi povzdychli nad slovami - luxusná dovolenka. Často nás obmedzujú prostriedky, ktoré určujú čo si „môžeme dovoliť“. Určite je to spojené aj s našimi predstavami.

Mne skôr prichádza na um luxus, ktorý si akosi počas školského roka nedovolíme, lebo nás obmedzujú hlavne povinnosti detí. Sú to najmä chvíle, keď sme teraz všetci spolu, či už doma, alebo inde, ale hlavne s voľnou myslou, schopnou prijímať viac duchovna. Môže byť v akejkolvek forme, či už ako ozajstné fyzické uvoľnenie, prírodné krásy stvorené Bohom, alebo aj ponuka

duchovného rastu na obnovách, pútiach, aj v súkromí vďaka modlitbám a dobrým knihám. Naša duša rastie aj pokojom, ktorý vytvárame, láskou, ktorú si viac prejavujeme a službou jeden druhému. Keď sú deti mimo domu, môžu manželia využiť chvíle pre seba a nie iba „dobiehať“ povinnosti. Čas, ktorý si urobíte napríklad na pekné „manželské rande“, budete sa počúvať, plánovať ďalší školský rok, alebo čokoľvek iné, sa vám mnohonásobne vráti v Božom pokoji a požehnaní. Každý z nás je Boží originál, preto nemôže platiť jednotný predpis, či metóda modlitby, alebo nezvyčajný duchovný zážitok. Mnohí si neuvedomujú nejaký duchovný rozmer, ktorý by ich „dvíhal do výšok“ a iní sú svojimi prejavmi „vo výškach“ stále, no ich skutky viery sú často nenaplnené. Práve augustové dovolenky, prázdniny a voľné víkendy môžu byť časom nášho hľadania duchovných chodníčkov a foriem rastu.

V júli sa v Prievidzi konali duchovné obnovy ruženčiarov, dievčat u našich sestričiek, seminár Pátra Jamsa Mariakumu na Zapotôčkoch, predtým organizovali púť po stopách sv. Terezy Ježiškovej s bohatým programom. V okolí Prievidze sa tiež duchovne žije rôznymi akciami. V Nitrianskom Pravne bola napríklad púť na sviatok Škapuliarskej Panne Márie a nacvičili novú divadelnú hru o živote Jozefa Egyptského, ktorú bolo možné vidieť na Kalvárii v Solke. Pripravuje sa naša tradičná Mariánska púť, ktorú mám osobne veľmi rada. Kníhkupectvá LÚČ a SSV sú otvorené takmer každý deň, takže si môžete vo forme dobrej knihy vybrať „duchovného priateľa“ na cesty. Teším sa na chvíle s knihou v tichu prírody. Toto je pre mňa ten luxus, keď nepočuť televízor, obed navaria dievčatá, chlapci sa postarajú o drevo na oheň. Keď sa nám chce, „prelezieme“ najbližšie kopce, alebo navštívime vzdialených príbuzných, ktorých sme dlhšie nevideli. Svoje túžby po luxuse si nepodmieňujem a preto mám radosť, keď spoločné chvíle prežijeme zdraví, alebo aj nie, či je pekne, alebo prší.

Spomínala som našu jedinečnosť a preto sú odlišné aj naše túžby po luxuse. Moja predstava určite niekomu nebude vyhovovať a bol by z toho ešte viac unavený. Ale luxus dovolenkového duchovného rastu, ktorý vám vyhovuje, vás isto neunaví. Pozorovať, ako sa pomaly zjednocujeme s Bohom, nám bude prinášať radosť, pokoj a Pánovo požehnanie.

Text: Maja, foto: Pavel

Dráma Hmly a Slnka

Dovoľte mi pozvať Vás do divadla na vysoký vrchol z ktorého uvidíme aj ďaleké kotliny a chrbtý hôr. Práve sa tam začína odohrávať úžasná dráma od dokonalého Režiséra:

„Neskorá noc. V diaľke obloha rozjasnieva. Prvé čiaračky obláčikov svietia vo výškach v slnečných lúčoch. No zo vzdialených údolí sa blíži hmľa. Pomaly sa prelieva cez sedlá medzi vrcholkami a za nimi priesvitná nebadane zaplavuje údolia. Chladom v nich tuhne všetko živé. Údoliami sa plazí k nám. Hmľa ako obrovské vojsko pechorí sa úbočiami nahor aby temnotou pokryla všetko. Blíži sa . . . obkľučuje nás . . .

Neochvejne stojaci na vysokom bradle chvejúci sa v mrazivom dychu vetra túžobne upierame oči na východ ...

Áno, prichádza ako sme v neho dúfali. Spozna opony mrakov nad najvzdialenejším obzorom sa zapalujú oranžové fličky svetla. Zlievajú sa, silnejú a dávajú nám nádej. Prichádza Slnko, náš najmocnejší spojenec. Odzadu napáda vojsko hmly, na vrcholkoch hôr ho rozpráši, na doliny však nestačí.

Hmľa si privoláva spojenca – ohavný roztrhaný mrak, ktorý má Slnko zastrieť, aby sme nevideli Jeho tvár. V najbližšej doline už stoja prvé šíky hmly.

Sú nám na dosah. Ak Slnko zlyhá, kto nás zachráni?

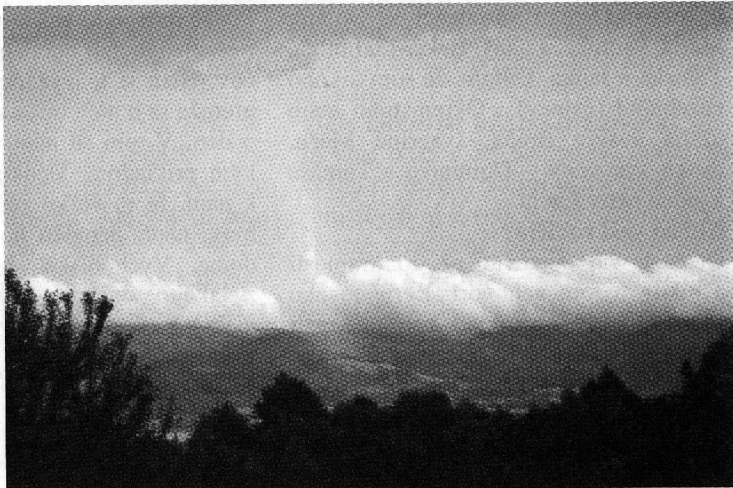
No i popod oblak Slnko svoje lúče rozlieva a rozptyľuje bojovníkov hmly. Hmľa sa skrýva za dlhočizné tieň strovmov do rovnobežných pásov zákopov.

Boj je nerozhodný. Kto vyhrá – vojsko hmly, chladu, temna a strachu? Alebo Slnka lúče hrejivé, vlievajúce pokoj do duší?

Súčasne s mocným hvizdom sokola nezdotateľný hrdina – Slnko vystupuje nad oblak a mocným teplom ničí nepriateľa, ktorého sila sa bezmocne stráca v ovzduší. Boj dlho ešte trvá, no výsledok je nezvratný. Človek na skale - my, my sme zachránení!

Nedopuťme už, aby zla mrákavy ohrozili náš život, nedajme mu šancu, i keby v tisíc násobnej prevahe na nás útočil. Postavme svoju pevnosť na vysokej skale, čo najbližšie k nebu. Náš spojenec, Svetlo sveta, vždy príde včas, aby nás ochránil.“

Text: Marek, foto: Maja

DNES NA SLOVÍČKO S KAPLÁNOM MICHALOM MASNÝM

Narodil sa 16.9.1977 v Žiline. Tu začal chodiť do základnej školy. Keď mal desať rokov, presťahovali sa do dedinky Podhorie, ktorá sa nachádza priamo pod Súľovskými skalami. Tu sa už – podľa jeho slov – „otáčajú muchy“, ale vraj je to najkrajšie miesto na svete... Absolvoval Gymnázium sv. Františka z Assisi v Žiline. Napokon sa prihlásil do banskobystrického seminára v Badíne. Sviatosť kňazstva prijal 19. júna 2004 z rúk otca biskupa Mons. Rudolfa Baláza.

Kedy vám Pán prvýkrát pošepol: „Pod' za mnou!“?

U mňa asi neexistuje taký pevný bod. Rodičia nás viedli k úvahám nad jedným aj druhým povoláním.

Môžete nám predstaviť vašu rodinu?

Som najstarší z deviatich detí. Mám jedného brata a sedem sestier. Otec Ľudovít je údržbárom na Obchodnej akadémii sv. Tomáša Akvinského v Žiline. Mama Eva je doma, odkedy som sa ja narodil. Momentálne je zamestnaná ako opatrovateľka – opatruje starého otca (svokra). Najmladšia sestra Agátka má 9 rokov. Ostatní súrodenci sa volajú: Mária, Monika, Lukáš, Evka, Ľudmilka, Terezka a Janka. Dúfam, že som nikoho nezabudol (úsmev)... Okrem toho mám už aj švagra Braňa, švagrinú Maťu, dvoch synovcov – Dominika a Tomáša a jednu neter Luciu.

Ákí sú vaši rodičia?

Otec sa vie obetovať až do krajnosti a nikdy o tom nehovorí. Berie to ako samozrejmosť. Napríklad, keď sme mali dobytok, vstával o štvrtjej, podojil kravu a o piatej išiel už na autobus do práce. Spolu s mamou sa starajú o dedka – otcovho 85-ročného otca, ktorý je na tom zdravotne veľmi zle. Mama vyštudovala Vysokú poľnohospo-

dársku školu v Nitre. Bolo veľmi dobré, že bola s nami doma. Obetovala sa pre domácnosť a výchovu detí, a tak sa zriekla svojej profesie. Vážim si na nej, že je otvorená prijímať iné názory; aj keď nesúhlasí, chce tomu porozumieť.

Vaša rodina tvorila veľké domáce spoločenstvo. Modlievali ste sa spolu?

Áno, modlievali sme sa s rodičmi. Aj teraz sa sestry denne modlia desiatok ruženca a potom sa každý modlí individuálne.

Nie je to ťažké, keď býva viac generácií blízko seba?

Podľa mňa je to veľmi dobré, ba ideálne riešenie, ak deti doopatrujú svojich rodičov. Hoci si to vyžaduje veľa námahy, pretože sa o nich treba starať takmer ako o deti. V tom sú nám naši rodičia veľkým príkladom. Dedko odjakživa patrí k nám. Je to veľká záťaž, veľa problémov, napr. nemôžu ho nechať samého doma. Východisko sa však nájde aj z takejto situácie – vždy je ochotný niekto zastúpiť z otcových súrodencov. Príbuzenské vzťahy sú u nás veľmi silné.

Ktorú prácu ste doma mali najradšej?

Som skôr technický typ. Keďže sme mali starý traktor, ktorý sa stále kazil, rád som ho opravoval; tiež auto

a podobne. Rád som zväžal drevo, seno, úrodu, kosil som atď. Priznám sa však, že som nerád pracoval na roli – okopávanie, pletie a pod.

Čím ja charakteristická vaša dedina?

Je tam veľmi veľa mladých. U nás je ešte stále bežné, že sú viacdetné rodiny – 4, 5 aj 6 detí v rodine nie je až taká svetlá výnimka. Otec je z ôsmich detí, mama zo siedmich. Spolu mám 55 bratrancov a sesterníc. U nás sú ešte takéto veľké rodiny.

Aké sú vaše koničky? Ako ste trávili voľný čas na dedine?

Rád hrám na organe a na gitare, venujem sa turistike, jazdím na bicykli. Doma sme mali spevokol, v ktorom som hrával. Spievali sme nielen pri sv. omšiach, ale mávali sme aj rozličné akadémie na väčšie sviatky, ako Veľká noc, Turíce, sv. Cyril a Metod a.i. Mama bola „dušou“ týchto akcií. Ona to vtedy rozbehla, aj viedla. Aj teraz funguje v našej dedine spevokol, ktorý vedú moje sestry. Okrem toho som ministroval, robil som kostolníka, zvonára, bol som mimoriadny rozdávatel Eucharistie. Všetko toto sa dialo prevažne vo farskom chráme v Lietave, keďže Podhorie je len filiálkou a máme tam iba kaplnku.

Kedy ste začali s turistikou a ktoré končiare ste vyšliapali?

Kedy som začal? Z rozprávania viem, že ešte ako malý chlapec (v sedačke – asi 1-2 roky) „som bol“ prvýkrát na túre v Západných Tatrách... Ale potom som začal chodiť aj po vlastných – a to mi zostalo dodnes ☺. Nie som síce nejaký slávny turista, ale pochodil som viac pohorí na Slovensku: Malá Fatra, Nízke, Vysoké aj Západné Tatry a iné, najnovšie tiež Vtáčnik – vďaka tunajšej mládeži... Samozrejme Súľovské skaly, pod ktorými som vlastne vyrastal.

Ktorý kňaz vás v živote formoval

a kedy ste sa rozhodli stať kňazom?

Bolo ich viac – od kňazov z hnutia Nazaret, kam som vtedy patrilo, cez nášho pána farára až po predstavených v seminári v Badíne. Všetkým som za to vďačný. Kedy som sa rozhodol pre kňazské povolanie? Prvý raz tak vážnejšie na duchovných cvičeniach, keď som mal asi 18 rokov. Samozrejme, že potom som ešte všelijako rozmýšľal (najmä keď sa mi páčilo jedno pekné dievča...), ale nakoniec to takto dopadlo... (a neľutujem).

Máte predstavu, komu sa budete ako kňaz predovšetkým venovať?

Som rád, keď môžem slúžiť mladým i starším. Možno ste si už všimli, že radšej počúvam, ako hovorím. Preto mám asi najbližšie k spovedaniu – rád spovedám. Veľmi sa teším, keď ľudia hľadajú a majú úprimný záujem o hlbší duchovný život.

Čo vás v Prievidzi prekvapilo alebo oslovilo?

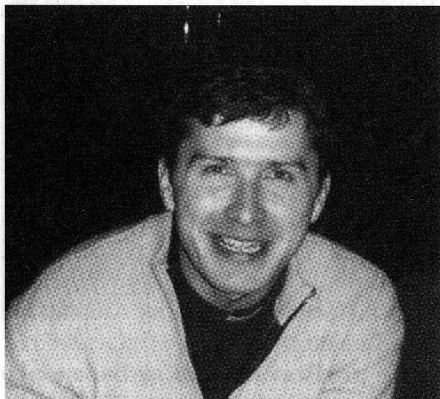
Ťažko povedať. Prievidza je tak trochu postrach medzi seminaristami. Hovorí sa, že je tu veľa roboty. Ako to bude v skutočnosti, to uvidím cez školský rok. Teraz to nie je až také hrozné... Môžem povedať, že mi je tu veľmi dobre, oveľa lepšie, ako som predpokladal. Sú tu dobrí ľudia.

Máte motto do kňazského života?

Je viac citátov zo Sv. písma, ktoré ma veľmi oslovujú. Na primičné oznámenie som si dal aj 2.verš zo 45. žalmu, čo je vlastne svadobná pieseň: „Svoje verše venujem Kráľovi...“ Vyjadruje to moju túžbu odovzdať sa Bohu, dať mu všetky svoje životné verše, teda všetko, čo robím. A dúfam, že takisto budem môcť tomu istému Kráľovi venovať verše svojho života po smrti... Vás všetkých prosím, aby ste mi v tom pomohli svojimi modlitbami. Vďaka.

ÚSMEV A RADOSŤ V TVÁRI - TO JE DIAKON RADOSLAV

Pán diakon Rado, teší sa vaša rodina rozhodnutiu, že sa stanete kňazom?

Keď sa rodičia dozvedeli, že sa chcem stať kňazom, boli prekvapení a radostní. Aj moja sestra sa tešila s nami.

Odkiaľ pramení váš úsmev?

Prichádzam na to, že kde je radosť, tam je oddych, aj keď sa cíti človek unavený. Až sa tomu čudujem. Pri svätej omši aj inokedy prežívam Božiu prítomnosť a preto sa usmievam. Pri udeľovaní diakonátu, keď kládol otec biskup Baláž na mňa ruky, usmieval som sa. Cítil som, že na mňa zostupuje Duch Svätý. Otec biskup ma povzbudil slovami: „Rado, len sa smej, len sa usmievaj...“ Tieto slová ma veľmi povzbudili. Všetko, čo mi Boh ponúka, beriem s radosťou.

Nedávno vám zomrel dedko. Ako ste prežíval jeho odchod?

Mnohí sa ma pýtali, či mi bude za ním smutno. Nie. Poplakal som si, ale dedko odchádzal zmierený s Bohom a viem, že bol pripravený stretnúť sa s ním. Bol to vzorový dedo, tento náš chlap. Keď som kedykoľvek prišiel domov, držal ruženec v ruke a modlil sa. Niekedy sme vedeli vyprovokovať jeden druhého, ale bol dobrý a veľký muž modlitby. Starká

Počas šiestich týždňov u nás v Prievidzi pomáhal diakon Radoslav Bujdoš. Stretávali sme sa s ním na svätých omšiach, mládežníckych a detských akciách, pri krstoch, pohreboch, náukách a všade, kde mohol svojou službou pomáhať.

Pochádza zo Stropkova. Otec je stolár, mama nezamestnaná a má jednu sestru. Vyštudoval SOU poľnohospodárske s maturitou a teraz je poslucháčom Kňazského seminára Františka Xaverského UK v Badíne.

mi žije a tiež sa rada modlí.

Prievidza je vaše prvé diakonské pôsobisko. Čím na vás táto farnosť zapôsobila?

Musím priznať, že som prekvapený. Obával som sa ísť do tohto veľkého mesta. K mojej veľkej radosti som tu bol milo uvítaný farníkmi a mladými; toľko srdečnosti som nečakal. Myslel som si, že tu v meste to bude anonymnejšie, ale ďakujem Bohu, že sú tu ľudia veľmi otvorení a srdeční.

Prišli ste na začiatku prázdnin a čakal vás denný tábor. Dalo vám to zabrat'?

Pre mňa to bolo čosi nové. Pricestoval som v stredu a rovnými nohami som vhuhol do „práce“. Prekvapili ma tí, ktorí tábor pripravili a venovali sa mu. Boli to 16 – 20 roční mládežníci. Je úžasné usmerňovať deti a po celé dni byť s nimi. Tábor sa niesol v duchu kresťanskej zábavy, čo ma povzbudilo a myslím si, že som zapadol medzi nich.

Športujete rád?

Mám rád zjazdové lyžovanie, stolný tenis, futbal a hokej.

Krstil ste už a pomáhal pri náukách?

Áno, naraz tri deti. Jedno staršie, asi dvojročné a dve maličké. To staršie uro-

bilo veľký krik v kostole, keď som mu šiel liať vodu na hlavu. Bálo sa vody. Náuky sú pre mňa ničím novým. Snažil som sa svedomito pripraviť, no nie ja som „vyobracal“ mladých, ale oni mňa. Som rád, že mladí sa pýtajú a chcú vedieť veľa o Bohu. Je to pre mňa povzbudením.

Našiel ste si tu „svoje“ tiché miesto?

Rád v tichu navštevujem cintorín. Upútal ma náhrobný kameň dieťaťa, ktoré sa tiež volalo Radko. Hrob bol neupravený, tak som ho vyčistil. Je mi ľúto, že niet nikoho, kto by upravil tieto detské

hroby. Tiež ma zaujal jeden nápis: „Pán Boh si ma už povolal. Keď si vás Pán Boh povolá, ja vám prídem v ústrety.“

Prezradíte nám čo ste na sebe zmenil?

Kedysi ma moja maminka musela nútiť čítať. Teraz prichádzam na to, ako je dôležité vzdelávať sa čítaním a prehlbovaním si svojho vnútra.

Diakon Radoslav ukončil s úsmevom náš rozhovor vetou: „To, čo budem vo svojom živote kázať, chcem aj žiť.“

Rozhovory pripravila Anka Gálová

Púť ruženciarov do Poľska

Vo štvrtok 29.7.2004 sa členovia Ružencového bratstva z Prievidze sa pod vedením dekanátneho horliteľa Jána Málika a Mons. Jána Bednára, dekana zúčastnili púte do Zakopaného, Wadowic a Krakova v Poľsku.

V Zakopanom navštívili nádherný drevený kostol, ktorý bol postavený ako prejav vďaky za prežitie Jána Pavla II. po atentáte z 13.5. 1981.

V rodnom dome Karola Wojtyly vo Wadowiciach sme si prezreli autentické predmety zo života terajšieho pápeža.

V Krakove v bazilike Božieho Milosrdenstva po hodinke Božieho Milosrdenstva bola sv. omša, pri ktorej sme ďakovali Bohu za jeho veľkú dobrotu voči nám všetkým.

Ján Málik

Za krásou raja (Slovenského)

Krása Božieho diela a tvorivosť Božích rúk je úžasná... Presvedčili sme sa o tom aj my – deväť ovečiek z farnosti Prievidza – mesto na čele s našim „pozemským“ pastierom Martinom Dadom – bývalým prievidzským kaplánom. Spolu s ním sme sa totiž vybrali obdivovať to, pri čom oči ani srdce nevychádzajú z údivu – prírodu v Slovenskom raji. Na našu „spoznávaciu expedíciu“ sme odcestovali vláčikom zo železničnej stanice v Prievidzi v pondelok, 12. júla 2004. Trošku zdlhávejšiu a únavnejšiu cestu neskôr vystriedalo očakávanie, ale i pretrvávajúca radosť zo spoločného stretnutia.

Ubytovanie v stanoch v kempoch v Čingove a v Podlesku, ako aj „všestranná“ strava (v podobe chleba, salámy, paštét a šumienok) boli obohatené krásnymi zážitkami z Tomášovského

výhľadu (kde sme aj troška zmokli), Kláštoriska, Havranej skaly, z prechodu prielomom Hornádu a z ďalších nádherných roklín – najmä zo Sucheje Belej. Nečudo, že plní emócií a dobrodružstva z rebríkov, skál, vodopádov (i pádov) ale aj naplnení všadeprítomným Božím Duchom, sme ťažko prijímali skutočnosť,

že sa v piatok 16. júla budeme musieť pobrať domov. Rozlúčka so stami, okolitou

prírodou,

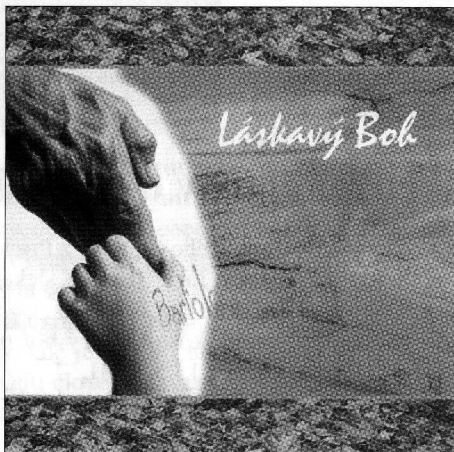
s kaplánom a zároveň priateľom Martinom

nebola ľahká, ale na druhej strane sa ozývala túžba za našimi blízkymi a po kúpeľni.

Prežili sme oka-

mihy, ktoré sa nám z našich srdiec len tak ľahko nevytratia...

Dúfame však, že spoločný pobyt podnikneme aj vo večnom Raji, s naším „nebeským“ Pastierom, ktorému ďakujeme za ochranu a možnosť byť spolu
Simka

Pozvánka

Pri príležitosti tradičného stretnutia členov Klubu rodákov hornej Nitry bude od 14. augusta do 15. septembra 2004 sprístupnená výstava o živote a diele historika a kňaza Mikuláša Mišíka (25. novembra 1907 – 29. decembra 1981), prievidzského rodáka. Výstava bude inštalo-

vaná v priestoroch Galérie AMA v Hornonitrianskom osvetovom stredisku v Prievidzi na Záhradníckej ulici. Možnosť prezrieť si túto výstavu bude mať v pracovných dňoch, v dobe prevádzky HNOS Prievidza.

(erk)

Zvon

„Živých zvoláva, mŕtvych oplakáva, búrky rozháňa“

Presne túto vetu, ale v latinčine, má odliatu na sebe nový zvon kostola Krista Kráľa vo Veľkej Lehôtke. Keďže starý zvon bol príliš malý, rozhodli sa veriaci z Veľkej Lehôtky, na návrh bývalého duchovného správcu dp. Františka Štrbu, zakúpiť väčší.

Po troch mesiacoch bolo ich úsilie završené posviackou nového zvona. Nie každý rok sa kupuje nový zvon do farnosti a tak posvätenie nového zvona pri svätej omši v nedeľu 27. júna 2004 bolo skutočnou slávnosťou. Bola to však aj posledná nedeľná sv. omša s odchádzajúcim správcom farnosti.

Tento krásny 150 kg zvon nás bude odteraz zvolávať na bohoslužby, odprevádzajúť na poslednej ceste, ale bude biť aj na poplach pri nebezpečenstve, ako je to na ňom napísané. Vo zvonici však ostáva aj pôvodný zvon, ale obidva sú už poháňané elektricky tak, ako je to už vo všetkých kostoloch tejto mladej farnosti.

Zvon je symbolom nás samých.

Keď je zvon dobre odliaty a opracovaný, aj jeho konečný zvuk je krásny, ale keď je človek vytvarovaný bez pravidiel harmónie, jeho konečný súzvuk s ostatnými zvonmi – ľuďmi, bude vždy veľmi problematický, ba až falošný. Myslíme na to vždy, keď budeme počuť hlas zvona z našich zvoníc. Hľadajme medzi sebou harmóniu, aby sme spolu vytvárali jeden krásny súzvuk tónov na oslavu nášho Pána Ježiša Krista.

Ing. Branislav Bullo

Malý Grič 2004

Už sa veľakrát písalo o tom, aké sú naše hory krásne, či sú to jedinečné Vysoké Tatry, alebo tie naše „kopčeky“ v pohorí Vtáčnik. Oplatí sa pripomenúť si, aké hodnoty skrýva naša vlasť, čím nás Pán Boh obdaroval.

Známe pohorie Vtáčnik začína v našom okrese vrcholom Malý Grič. Na

tento kopec sa každoročne vydávajú mladí z nášho dekanátu na sviatok sv. Cyrila a Metoda, aby sa tu spoločne stretli a duchovne obohatili. Z každej farnosti vyrazila menšia či väčšia skupinka turistov – pútnikov a o desiatej hodine sme sa všetci stretli na vrchole Malého Griča. Priateľské podania rúk,

spoločné fotografovanie, posilnenie sa po výstupe, a už sme aj zostupovali pod kopec, kde nám pod klenbou najväčšieho chrámu na svete, pod holým nebom, náš nový pán kaplán Michal Masný, pripomenul pri svätej omši ako začínali naši vierozvestcovia u nás. Spolu s pánom kaplánom z Prievidze bol na stretnutí aj pán kaplán z Handlovej a náš prievidský diakon.

Chcem sa podeliť s tým, čo som si na našom stretnutí za tie roky, čo ho spolu s pánom dekanom Mons. Jánom Bednárom organizujeme, všimol. Keď príde do Prievidze nový pán kaplán, jeho takmer prvé kroky vedú pod Malý Grič, kde slúži svätú omšu pre mladých pod holým nebom. Je v tom krásna symbolika. Jeho sprievodca vo formácií (pán dekan) ho vysielal prvýkrát „na misiu“. Tu si môžu všetci - kňaz aj mladí pripodobniť začiatky viery na slovenskej pôde, keď ešte nebolo kostolov. Druhá vec je tá, že keď sa bu-

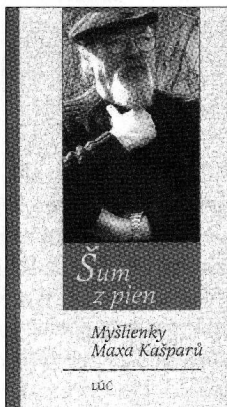
duje dom, tiež sa väčšinou začína na holej zemi. Aj kňazi pod týmto vrcholom slúžia svätú omšu v naozaj „poľných podmienkach“ a predsa má táto Eucharistická slávnosť veľmi duchovný a neopísateľný ráz. Ak chcete takéto krásne stretnutie zažiť, nemali by ste o rok chýbať na vrchole Malého Griča. Už teraz vás srdečne pozývame.

P. S. Pred šiestimi rokmi, keď som prvýkrát prišiel ešte ako dekanátny zástupca za dekanát Prievidza pri diecéznom centre mladých v Španej doline, s myšlienkou usporiadať takýto výstup, neveril som celkom tomu, že to dotiahneme s mladými až do takejto živej a nádhernej tradície. Verím, že táto akcia prinesie ešte veľké množstvo duchovných darov pre všetkých, ktorí sa jej zúčastnia v nasledujúcich rokoch. Ďakujem Bohu za krásne chvíle, ktoré môžem spolu s ostatnými na tomto stretnutí prežívať.

Ing. Branislav Bullo

Max Kašparů:

Šum z pien

- Keď sa pred dvetisíc rokmi začalo hlásať evanjelium, bolo poznamenané stretnutím s antickým myslením. Keď sa evanjelium hlása dnes, väčšinou sa nestretáva so žiadnym myslením.

- *Búrka Ducha Svätého často máva podobu absolútneho bezvetria. Núti nás vziať veslá do rúk.*

- Mlčať pred Bohom o ľudských problémoch s blížnymi má často väčší zmysel, ako hovoriť o teologických problémoch s Bohom.

- *Stávať sa hľadačom Boha a cesty k nemu mnoho ráz vyžaduje väčšiu záľubu v rovnom kroku ako v pokrivených kostolných tančekoch.*

Tieto a veľa ďalších myšlienok nájdete v novej knihe Maxa Kašparů - českého diakona, pedagóga a lekára. „Jeho myšlienky majú ľahkosť peny, ale dotýkajú sa hlbokých problémov života“ - uvádza sa na obale knihy.

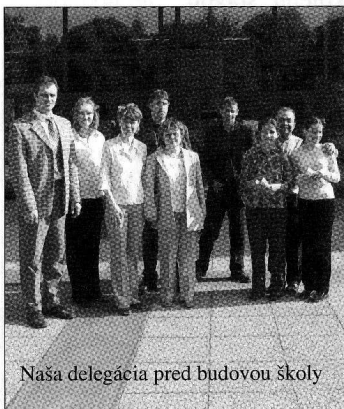
Sme v EÚ

Slovenská republika vstúpila do Európskej únie. Každý človek nejakým spôsobom vnímal tento historický akt. Aj naša škola túto udalosť intenzívne prežívala.

Gymnázium v Mödlingu (Rakúsko) oslovilo naše piaristické gymnázium zaujímavým návrhom. Rakúski profesori a študenti pripravili oslavu pri príležitosti rozšírenia EÚ o našu krajinu a ďalšie štáty, susediace s Rakúskom. Pozvali vyučujúcich a študentov z jednotlivých krajín na slávnosť, na ktorej sa každá škola predstavila kultúrnym programom a informáciou o svojej škole a krajine. Na pôde mödlingského gymnázia sa stretli delegácie z Maďarska, zo Slovenska, z poľskej a českej školy vo Viedni. Po uvítaní sa hralo, spievalo a hovorilo o tom, čím tá-ktorá škola žije. Komunikačné bariéry neboli, veď gymnázium v Mödlingu je zamerané pred-

všetkým na výučbu jazykov (zo slovan-
ských jazykov sa učia ruštinu a češtinu).
Zovšadiaľ zaznievala slovenčina, češ-
tina, maďarčina, poľština a nemčina.
Slávnosť vyvrcholila spoločným spievan-
ím hymny Európskej únie v latinskom
jazyku.

Bachgasse

Naša delegácia pred budovou školy

Delegáciu nášho gymnázia viedol Mgr. A. Jamriško, zástupca riaditeľky školy. Za pátrov piaristov bol prítomný P. ThLic. Vojtech Dávid SchP. Krátky program, s ktorým vystúpili naši študenti a pani profesorka Marta Melišková, sa stretol s veľkým obdivom. Čaro sloven-

ských ľudových piesní, krása krojov a radosť v očiach účinkujúcich si na prvýkrát získali srdcia poslucháčov. Očakávame, že stretnutie s rakúskymi študentmi, aj keď bolo organizované príležitostne, nebude jediné. Už na jeseň chceme na pôde nášho gymnázia privítať návštevu z rakúskeho Gymnázia Bachgasse v Mödlingu.

Hymna EÚ po latinsky: ***Est Europa nunc unita***

*Est Europa nunc unita
et unita maneat;
una in diversitate
pacem mundi augeat.*

*Semper regant in Europa
fides et iustitia
et libertas populorum
in maiore patri.*

*Cives, floreat Europa,
opus magnum vocat vos.
Stellae signa sunt in caelo
aureae, quae iungant nos.*

Pod'akovanie

Združenie rodičov pri Piaristickom gymnáziu Františka Hanáka v Prievidzi a riaditeľstvo školy vyslovuje srdečné Pán Boh zaplať všetkým fyzickým a právnickým osobám, ktoré poukázali podiel zaplatenej dane z príjmov v prospech nášho združenia. Chceme ubezpečiť všetkých rodičov, priateľov a sympatizantov, že poukázané finančné prostriedky budú použité zmysluplne na skvalitnenie vzdelávacieho procesu a voľnočasových aktivít študentov.

MP PGFH

Slávni a oslávení

Pozývame vás na piatok 13. augusta 2004 o 19. 30
do piaristického kostola v Prievidzi.

Výtvarným umením bude sprevádzať Barbora Matáková.
Koncert historickej hudby – Alica Karpišová organ, Peter Ripka spev.

„V auguste roku 1753 ostrihomský biskup Révay posvätil veľkolepú stavbu kostola piaristov a dal požehnanie niekoľkoročnej práci skvotného diela. Najnovšie archívne výskumy poukazujú na skutočnosť, že išlo o výnimočnú stavbu a prácu rehoľníka Hyacintha Hangkeho, zodpovedného za projekty, realizáciu stavby i výzdobu interiéru. Hangke sa prejavil ako talentovaný architekt i organizátor schopný nadväzovať kontakty s vtedajším stredoeurópskym dianím, riadiť prácu domácich remeselníkov, kamenárov, tesárov, stolárov. Majstri štukatéri, sochári a maliari pracovali na výzdobe takmer tri desaťročia. Vytvorili dielo, ktoré už

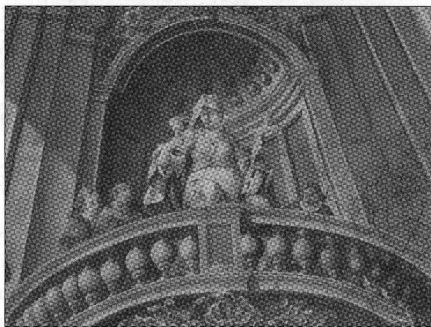
vo svojej dobe patrilo k najkrajším stavbám krajiny a svoju osobitosť štýlovej čistoty a celistvosti si napriek neskorším úpravám uchovalo podnes.

Pokoj a harmónia posvätného miesta vychádza z darov Ducha, z úcty k obrazu, v ktorom sa zrkadlí Božie i ľudské. V symboloch, znakoch, príbehoch a postavách čítame život našich predkov i svoj vlastný život a snažíme sa mu porozumieť.“

Úvod z bulletinu k podujatiu, ktoré pripravilo prievidzské pracovisko Krajského pamiatkového úradu Trenčín v septembri minulého roku, je pozván-

kou pre všetkých, ktorí vnímajú duchovné hodnoty prostredníctvom výtvarného umenia. Piaristický kostol v Prievidzi patrí k významným pamiatkam neskorého baroka, a hoci sa mu v doterajšom umenovednom bádani venovala len skromná pozornosť, v našej i zahraničnej literatúre sa máme možnosť stretnúť so záujmom o historické dianie, archívne pramene a umelecké diela, ktoré nám odkrývajú prácu našich predkov, približujú ich duchovné a náboženské prežívanie.

Podujatie pod názvom Slávni a oslávení je rozprávaním o udalostiach a osobnostiach zobrazených na nástennej výmalbe

kostola od významných maliarov Antona Schmidta a Jána Štefana Bopovského Bojaka, či na obrazoch bočných oltárov so sochami jednej z najvýznamnejších osobností neskorobarokového stredoeurópskeho sochárstva Dionýza Stanettiho. Je príbehom umelcov slávnych svojím dielom s mnohými príbehmi svätcov oslávených večnosťou. Večer prežitý s historickou organovou hudbou v interpretácii pani Alice Karpišovej a lyricky mužným spevom Petra Ripku ponúka obohatenie nášho spoločenského a najmä duchovného života.

Barbora Matáková

Vezmi svoj kríž

Choroba, bolesť, utrpenie. Už pri vyslovení týchto slov sa v našom vnútri rodí rozhodnutie - prijímam, alebo nie. Môžeme počuť veľa prednášok, seminárov, či duchovných obnov, ale rozhodnutie je na nás každom jednom. Aké je moje rozhodnutie, zistím veľmi rýchlo a aj všetci okolo mňa. Môžem sa sťažovať a obťažovať celé okolie, kričať, vyčítať a zlorečiť, alebo môžem prijať, aj keď niekedy pomaly, potom sa zmieriť a v čase môjho dozrievania aj ďakovať za môj špeciálny kríž. Počúvame obidva postoje: „Prečo práve ja?“ Ale aj tie druhé, ktoré nám naženú slzy do očí a sú dôkazom

sily človeka, ktorá sa rodí v obrovskej pokore a je darom Ducha Svätého.

Tu sa mi vytvára obraz veľkého Božieho náručia, ktorého objatie občas bolí, lebo je láska a je v nej všetka Pánova sila. Zažiť Božiu lásku v nás vždy niečo stojí. Pekne to napísal Max Kašparů v knižke Šum z pienen:

*Rozdiel medzi srdcovou ozvou
a ozvenou srdca je rovnaký,
ako rozdiel medzi
Božím slovom a Božím oslovením.
Prvé je známkou života,
druhé rezonanciou lásky.*

List z nemocnice

Osemnásťročný Miroslav ochorel takmer hneď po rozhodnutí dať sa pokrstiť. Nasledovala operácia, chemoterapia a rádioterapia. Úžasným Božím riadením sa doliečil natoľko, že pri plnej sile mohol na Bielu sobotu tohto roku prijať z rúk banskobystrického otca biskupa Rudolfa Baláža sviatosť krstu, birmovania a prvýkrát prijať Eucharistického Pána Ježiša.

Týždeň na to nasledovala ďalšia operácia, postupne chemoterapia a v čase, keď písal tento list, čakal v Bratislave v izolovanej sterilnej izbe na transplantáciu svojich kmeňových buniek. Teraz v modlitbách a v dôvere v Pána čaká na výsledky. Keď sa dostane domov, túži založiť spoločenstvo mladých, ak to bude Božia vôľa.

„...Pri dnešnej modlitbe som si uvedomil, že tu nie som sám. Možno to znie divne, ale plakal som od šťastia. Nikto ma tu nevyrušuje a tak sa mám čas rozprávať s Pánom viac, ako kedykoľvek predtým. Cítim, že je tu so mnou a že keď Ho zavolám, príde ešte bližšie. Viem, že každý deň mi dá veľkú posilu. Som Mu vďačný ako ešte nikdy predtým. Chorobu som v podstate nikdy nebral ako niečo zlé. Teraz mi však Pán postupne ukazuje, čo všetko som vďaka nej dostal. Veľa milostí, nových síl... Asi to inak nešlo, len takto. Naozaj si myslím, že som sa vďaka nej zblížil s Pánom a to ostatné ma už nezaujima...“

1. august - 18. nedeľa v cezročnom období

Č1 - Čo bude mať človek zo všetkej svojej námahy? Kaz 1,2,2.21-23

R - Pane, stal si sa nám útočiskom z pokolenia na pokolenie. Ž 90

Č2 - Hľadajte, čo je hore, kde je Kristus. Kol 3,1-5.9-11

Ev - A čo si nahobil, čie bude? Lk 12,13-21

Pán Ježiš rozpráva o boháčovi, ktorý sa stáva ešte bohatším a chce ešte pohodlnejšie žiť. Boh mu však hovorí: Blázon! Ešte tejto noci požiadajú tvoj život. A čo si si nahobil, čie bude?!

8. august - 19. nedeľa v cezročnom období

Č1 - Keď si trestal protivníkov, nás si povolal k sebe a oslávil. Múd 18,6-9

R - Blažený ľud, ktorý si Pán vyvolil za dedičstvo Ž 33

Č2 - Čakal na miesto, ktorého staviteľom a tvorcom je Boh Hebr 11,1-2.8-19

Ev - Aj vy buďte pripravení Lk 12,32-48

Pán Ježiš hovorí o svojom druhom príchode: Blahoslavení sluovia, ktorých Pán nájde bdiť pri svojom príchode... Aj vy buďte pripravení, lebo Syn človeka príde v hodinu, o ktorej sa nenazdáte. Blahoslavení, ktorých Pán nájde v úsilovnej práci...

15. august - Nanebovzatie Panny Márie - prikázaný sviatok

Č1 - Žena odetá slnkom, pod jej nohami mesiac Zjv 11,19a.,12,1.3-6a,10ab

R - Po tvojej pravici, Pane, stojí kráľovná ozdobená zlatom Ž 45

Č2 - Prvotinou je Kristus, potom tí, čo patria Kristovi Kor 15,20-27a

Ev - Veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný, povýšil ponížených Lk 1,39-56

...rozptýlil tých, čo v srdci pyšne zmýšľajú. Mocnárvo zosadil z trónov a povýšil ponížených. Hladných nakrmil dobrotami a bohatých prepustil naprázdno. Ujal sa svojho služobníka, lebo pamätá na svoje milosrdenstvo...

22. august - 21. nedeľa v cezročnom období

Č1 - Privedú všetkých našich bratov zo všetkých národov Iz 66,18-21

R - Choďte do celého sveta a hlásajte evanjelium Ž 117

Č2 - Koho Pán miluje, toho tresce Hebr 12,5-7.11-13

Ev - Prídu od východu i západu a budú stolovať v Božom kráľovstve Lk 13,22-30

Pán Ježiš hovorí, že pri poslednom súde zlých odmietne a budú plakať a škriepať zubami. A dobrých bohato odmení. Prídu od východu i západu, od severu i juhu a budú stolovať v Božom kráľovstve.

29. august - 22. nedeľa v cezročnom období

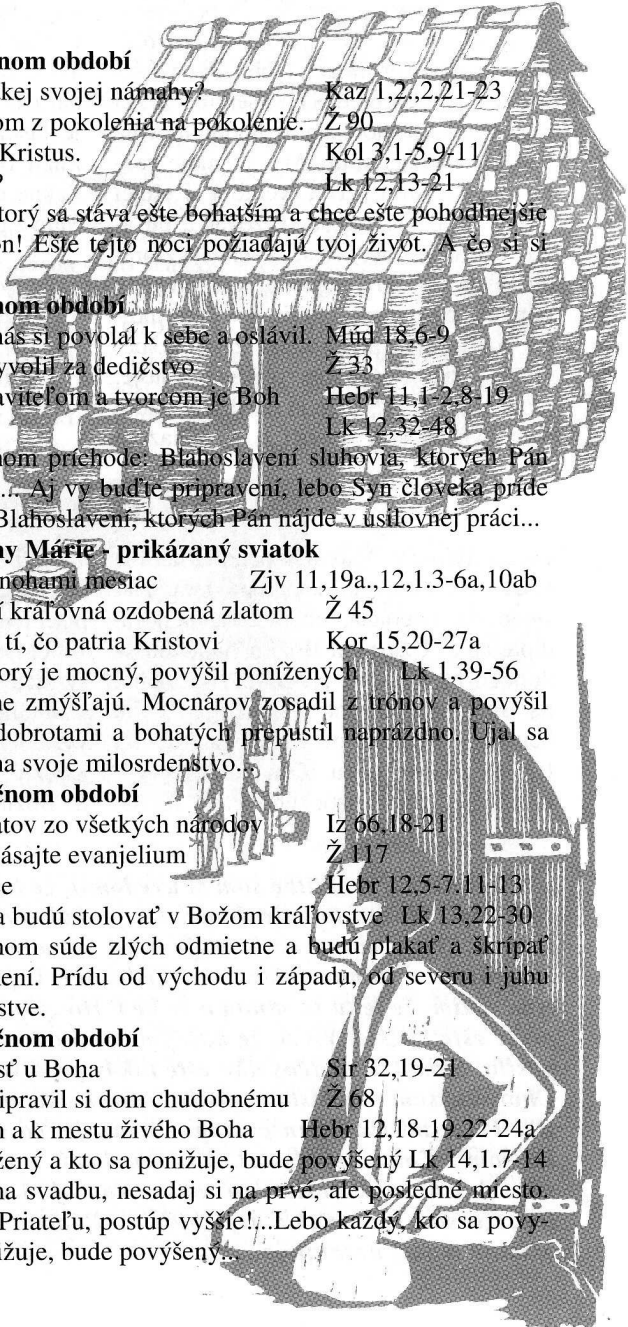
Č1 - Buď pokorný a nájdeš milosť u Boha Sir 32,19-21

R - Vo svojej добрote, Bože, pripravil si dom chudobnému Ž 68

Č2 - Priblížili ste sa k vrchu Sion a k mestu živého Boha Hebr 12,18-19.22-24a

Ev - Kto sa povyšuje, bude ponížený a kto sa ponízuje, bude povýšený Lk 14,1.7-14

Pán Ježiš hovorí: Ak ťa pozvú na svadbu, nesadaj si na prvé, ale posledné miesto. Potom príde hosťiteľ a povie ti: Priateľu, postúp vyššie!...Lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený a kto sa ponízuje, bude povýšený...

Hlavný oltár Panny Márie

v rímskokatolíckom kostole Nanebovzatia Panny Márie
na cintoríne v Prievidzi

Obdobie baroka vytvorilo v sakrálnych priestoroch galériu oltárov so sochárskou a maliarskou výzdobou, ktorú vnímame z odstupe storočí nielen v jej prvotnom kultovom význame. Výtvorná stránka, úroveň rezbárskeho remesla a ikonografia pamiatok vypovedajú o spoločenskom a duchovnom živote našich predkov. Rekatolizácia sa programovo vracala k stredovekej mariánskej úcte a kultu svätých, a tým podnietila oltárnu tvorbu s touto tematikou i v regionálnych dielňach.

Jednou z pamiatok, ktoré nadviazali na rezbárstvo stredoslovenských bankských miest, je hlavný oltár z roku 1721 v rímskokatolíckom kostole Nanebovzatia Panny Márie na cintoríne v Prievidzi. Datovanie oltára je zachované v chronograme nápisu oltárneho výklenku za sochou Madony. Latinský text zaznamenávajú i staršie archívne prameňe a na oltári bol odkrytý pri jeho reštaurovaní na prelome 80-tych a 90-tych rokov 20. storočia.

„HAEC MARIAE EFFIGIES SEXCENTIS DVRAT IN ANNIS (1721)/ TIGINTA LISQVE DECEM VNC RENOVATA NISI“ (1770) Text sa týka Madony, ktorej sa pripisovalo zázračné pôsobenie, preto bola starodávna socha po obnove umiestnená opäť do stredu nového oltára. Pri náleze však došlo ku skomoleniu slova „IISQUE“, ktoré bolo prečítané ako „LISQUE“, čo v chronograme znamená nelogické pridanie číslice L na úkor číslice I. V prvej polovici textu je tak letopočet 1721, v pokračujúcom texte rok 1770. Mikuláš Mišík, odvolávajúci sa na tradície mešťanov, podľa ktorých socha Panny Márie

pochádza zo začiatku 13. storočia, v poznámke č.165 knihy Prievidza uvádza pôvodné znenie textu čerpané z historických materiálov. „**Haec Mariae effigies sexcentis durat in annis Triginta iisque decem nunc renovata nisi** (1721).“ V texte prepísanom Mišíkom s uvedením slova „IISQUE“ je symetria letopočtu 1721 na oboch stranách do oblúka prebiehajúceho textu logickejšia a dôveryhodnejšia. Správnosť Mišíkovho prepisu potvrdzuje i ďalší archívny prameň, kniha Aleša

Jordánskeho z roku 1838, ktorej autor spracoval katalóg sôch a obrazov Panny Márie v Uhorsku pod názvom „Krátki Opis Milostiwích Obrazow Blahoslavennej Panni Marie Matki Božej“. Kniha je písaná nemeckou abecedou – švabachom a okrem samotného záujmu o mariánsku tematiku je vzácna tým, že vyšla v slovenčine. Spomínaný text v nike oltára zdôrazňuje pôvod Madony v 11. storočí: „Táto Rodički Božej trwajúca Spósoba (podoba ?) šest sto, a štíricat má Let; wčil je len obnowená.“ Jordánsky publikuje tiež grafiku prievidzskej sochy Panny Márie z roku 1835 s veršovanou modlitbou, v ktorej sa píše, že v roku 1813 dal prievidzský kňaz

(A.Bagin uvádza kňaza Jozefa Sartoriho) z úcty k Panne Márii vyhotoviť medirytinu s obrazom sochy a modlitbou k Božej Matke:

„**RespICE VIRgo tVos aLto de Monte CLlentes (1813.)**

Et cum prole pia protege Prividiam.
In ligno picta haec tot secula durat imago,
Nec tamen est una plus renovata vice.
Et mirum, nullis etiam post secula rimis
Effigies divae Virginis illa patet.
Prividiae Parochus sculpi hanc curavit in
aere,
Augeat ut sultum Virgo Maria Tuum.“

Pod latinským textom je slovenský preklad v nasledujúcom znení:

*Na twích, Panno, Sluhow z wisokého pozri
Pahorka,*

*A spolu a z Bozkím chráň vždi Priwidzu
Sinom!*

*Tento trwá zmalowan tolké Weky na Drewe
Obraz;*

*Predca ňeňt, kreme ráz len jeden,
obnowení.*

*Điwná Wec, že i po stoletách už tolko
prebehlich*

*Tá žádného nemá Spósoba Panni Kazu.
Mesta Priwidze farár wirezať w Međi tento
dal Obraz,*

Tvú abi rozmnožowal Poctu, Rodičko Božá!

V modlitbe s chronostichom došlo pravdepodobne ku tlačovej chybe v začiatočnom písmene slova Respice, kde možno predpokladať významovo zodpovedajúce slovo Despice (D=500), čím dostaneme uvedený súčet 1813.

Socha Panny Márie bola vytvorená koncom 15. storočia počas pôsobenia rehole karmelitánov zameranej na šírenie mariánskej úcty, na čo nadviazali v 17. storočí svojim pôsobením piaristi, rehoľa „chudobných Božej Matky zbožných škôl“. Socha zostala neporušená počas reformácie i stavovských povsta-

ní, čím vzbudzovala veľkú úctu a pozornosť, dokonca jej naši predkovia pridávali na vekú, čo je zrejme z oltárneho nápisu i kanonických vizitácií z roku 1755, ktoré datujú sochu do roku 1081 – A.Bagin, akoby chceli starobylosťou zdôrazniť jej zázračnosť. Nový oltár z prvej štvrtiny 18. storočia bol cieľavedome budovaný so sochami svätcov podporujúcich mariánsku úctu – sv. Štefana, ktorý odovzdal Uhorsko do ochrany Panny Márie, a tiež sv. Leopolda III, zakladateľa kláštorov v lokalitách významných pútnických miest v Rakúsku. Na Mariánsky vršok sa k soche „milosťiwej“ Madony schádzalo veľa pútnikov, o čom Jordánsky píše: „Keď ale už veľmi vo veľkom počte sem sa schádzali Weriaci zo všetkých Strán, Wrchnosť Cirkevná za užitečné držala od Svatej Rímskej Stolice Milosť cirkewních Odpustkow pre tichto Pútnikow wiprosiť, ako aj naozaj znameňité Odpustki boli powolené na Navščiweňí, a Nañebewzátí blahos. Panni Marie.“

Podobne ako kult Panny Márie, tak i životné príbehy svätcov pôsobili v neľahkých životných podmienkach spoločnosti 18. storočia ako vzory viery, mučeníctva, oddanosti cirkvi i obhajoby osobnej slobody s následnou odmenou v nebeskom kráľovstve. Popri ústrednej soche gotickej Madony je na oltári viac než desiatka sóch. Medzi stĺpmi sú umiestnené sochy panovníckych svätých, vľavo sv. Štefana kráľa, ustrojeného v šľachtickom oblečení s atribútmi kresťanských kráľov – korunou, žezlom a ríšskym jablkom. Vpravo, v striebornom brnení je sv. Ladislav, zobrazený s osobným atribútom sekerou. Dynastiu panovníckych svätcov dopĺňa syn sv. Štefana I. sv. Imrich, ktorý mladučky umrel krátko pred svo-

jou korunováciou. Palmová ratolesť v ruke, symbol mučeníkov, je zároveň symbolom miernosti, duchovnej i telesnej čistoty, podobne ako jeho osobný atribút ľalia, ktorou sa zasnúbil s Pannou Máriou. Socha je umiestnená nad ľavými dverami parapetu pod rezbárskou ornamentálnou výzdobou. Na rímse parapetu vpravo je pozoruhodná socha starca so žezlom a knihou, doposiaľ všeobecne označovaného za uhorského kráľa, v literatúre sa uvádza tiež sv. Kazimír (A. Bagin). Určenie sochy ako poľského princa sv. Kazimíra, zvoleného časťou uhorskej šľachty v roku 1471 za kráľa, však spochybňuje skutočnosť, že sv. Kazimír umrel ako dvadsaťpäťročný a nedožil sa stareckého veku, v ktorom je socha zobrazená. Podľa pavonického vzhľadu (pôvodne mala socha nielen žezlo, ale aj kráľovskú korunu), podľa rakúskeho pôvodu a popularity svätca sa dá usudzovať, že ide o sv. Leopolda III., rakúskeho zemského patróna a podporovateľa cirkvi, významného zakladateľa kláštorov v Klosterneuburgu, v Heiligenkreuzi i v Klein-Mariazell. Šírenie jeho kultu pravdepodobne súvisí so spomenutými pútnickými miestami, a tak možno predpokladať, že pútníctvo sa stalo jednou z ciest rakúskej oltárnej tvorby na Slovensko. Figurálnu výzdobu parapetu oltára uzatvárajú po stranách súsošia sv. Martina vľavo a vpravo sv. Juraja. Sv. Martin v tradičnom zobrazení so žobrákom, s ktorým sa delí o svoj plášť, pripomína charitatívnu úlohu kresťanov a sv. Juraj s drakom zase bojovnosť a statočnosť v zápase so zlom. V strednom výklenku nadstavca je zo staršieho mobiliáru kostola zachovaná socha Krista ako Muža bolesti podľa Pilátových slov „Ecce homo“ – „Ajhľa,

človek“, od stredoveku často zobrazovaný námet Kristovej ikonografie. V bočných výklenkoch sú sochy známych biskupov – vpravo legendárny sv. Mikuláš s knihou a zlatými hrudami či jablkami, ktorými podľa Zlatej legendy obdaroval dcéry schudobneného šľachtica. Podľa inej verzie tri bochníky na knihe predstavujú zázračné rozmnoženie chleba a obilia pri hladomore v jeho rodnom meste Myre. Vľavo je socha biskupa s mučeníckou palmou, avšak bez osobného atribútu. Podľa dobovej obľúbenosti, významnej misionárskej činnosti v Poľsku a Prusku, tiež podľa mučeníckej smrti za šírenie kresťanstva, možno usudzovať na priateľa nemeckého cisára Otta III., sv. Vojtecha.

Na vonkajšej strane nadstavca s typickými „kľúčmi od kráľovstva nebeského“ je socha sv. Petra a vpravo podľa kalicha a mladistvého vzhľadu spoznáваме sv. Jána Evanjelistu. Pyramidálnu kompozíciu oltára završujú adorujúci anjeli a socha sv. Michala archanjela, vodcu nebeského vojska, plamenným mečom víťaziaceho nad diablom. Sv. Michal archanjel bol častou postavou rekatolizácie s dôrazným pripomínaním jeho úlohy pri Poslednom súde a nábádaním k posvätnému životu.

Liturgia posledných desaťročí zmenila výraz oltára a vrátila mu primárny charakter obetného stola. Samotná liturgia však ničím nepopiera prítomnosť a účasť svätcov, ktorých obrazy nachádzame na oltároch, nástenných maľbách, na mnohých umeleckých a historických pamiatkach.

Barbora Matáková

(Autorka je zamestnankyňou Krajského pamiatkového úradu Trenčín, pracoviško Prievidza)

FARSKÁ KRONIKA OD 11. 6. 2004 DO 10. 7. 2004**Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali**

Vanesa Šnirerová
 Karolína – Mária Titzelová
 Marek Bialeš
 Lucia Halašková
 Stanislav Romančák
 Ivan Baláž

Dominika Cechová
 Aneta Kurbelová
 Alex - Jozef Magdolen
 Juraj Petráš
 Ema Sobotová
 Martin Zuskin

Blahoželáme k prijatiu sviatosti manželstva

Ing. Miroslav Jemala – Ing. Žaneta Hanidžiarová
 Stanislav Greguš – Kristína Kopernicka
 Mgr. Matúš Haščík – Mgr. Katarína Tomášová
 Roman Kipikaša – Ing. Martina Michaličková
 Michal Šimkovič – Mgr. Andera Tomčanyová

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zomrelými:

Michal Cebo 66 r.,
 Eva Tínesová 54 r.,
 Božena Kušnirerová 68 r.,
 Leopoldine Čauderová 88 r.,
 Filoména Vidová 60 r.,

Ján Pitelka 46 r.,
 Miroslav Teplán 44 r.,
 Rudolf Hancko 74 r.,
 Ľubomír Smutný 61 r.

Odpočinitie večné daj
 duším, Pane ...

Z celého srdca ďakujeme všetkým profesorom, študentom a blízkym,
 ktorí si spomínajú na nášho drahého zosnulého **Mgr. JÁNA MURÍNA**.

Boh si ho k sebe vo svojom milosrdenstve povolal **3.8. 2002**.

Bolesť v srdci je spomienkou na jeho služby lásky, múdrosť a pokoj,
 ktoré rád rozdával všetkým.

Za modlitby, kvety na jeho hrobe a všetky vaše spomienky
 ďakuje manželka s rodinou.

„Boh je láska. Kto zostáva v láske, ten zostáva v Bohu a Boh zostáva v ňom.“
5.8.2004 uplynul rok, keď si Pán povolal k sebe nášho drahého manžela, otca, dedka,

brata, švagra, uja a strýca
MILANA MAJTÉNYIHO.

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku a modlitbu.
 S láskou spomína manželka s celou rodinou

8.8. 2004 bude už pätnásť rokov, čo si v modlitbách spomíname na našu drahú
MÁRIU MEČIAROVÚ

Mala srdce veľké a preplnené láskou, ktorú trpezlivo rozdáva okolo seba.
 Odmeň ju, Pane, svojím milosrdenstvom, večnou blaženosťou a nekonečnou láskou.

Odpočinitie večné daj jej, ó, Pane a svetlo večné, nech jej svieti.

Vyprosujú deti s rodinami.

Kresťanský letný denný tábor 2004

V dňoch 6. - 9. júla 2004 bol tradičný letný denný kresťanský tábor pre prvoprijímajúce deti z Prievidze. O 26 detí sa obstarávali 16 animátorov pod vedením Mons. Jána Bednára a diakona Radoslava Bujdoša. Pri pestrom programe olympiády, skautského chodníka eRko tancov a iných hrách deti v družstvách, označených menami kontinentov zažili veľa dobrodružstiev a pri sv. omši ďakovali Bohu za svojich rodičov a krásy prírody.

BARTOLOMEJ – časopis prievidzskej farnosti s cirkevným schválením BÚ v B.B. č. 1127/98

Vydáva: Rímskokatolícky farský úrad v Prievidzi. Vychádza raz mesačne. Adresa: Redakcia Bartolomej, Mariánska 4, 971 01 Prievidza, t. č.: 046 / 542 28 01. Teologický poradca: Mons. Ján Bednár, dekan.

Zodpovedná redaktorka a grafické spracovanie: Mária Melicherčíková, e - mail: mariamm@pobox.sk.

Redaktori: A. Gálová, B. Svítok, J. Balážová, MUDr. V. Rumanová, A. Karaková, Alojz a Karol Vlčkovci, M. Melicherčíková ml., Náklady na tlač: cca 8,- Sk.

Tlač: PATRIA I., spol. s. r. o. Prievidza. Tlač registrovaná Okresným úradom v Prievidzi pod č. MT 1/1994.

Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov. Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

PRIEVIDZSKÁ PŮŤ 2004

Slávnosť Nanebovzatia Panny Márie

Sobota 14. augusta 2004

- 16:50 - SPRIEVOD so sochou Panny Márie z Mariánskeho kostola
17:00 - VEČERADLO K PANNE MÁRII
18:00 - VIGÍLNA SV. OMŠA - celebruje ThDr. Gabriel Brendza zo Seliec
- spieva zbor Rosnička z piaristickej ZŠ
19:00 - ROSNIČKA
19:15 - TEREZKA - divadelná hra o živote sv. Terézie z Lisieux, uč. Cirkvi
20:00 - WETVA - animátorská skupina
20:30 - NÁDEJ a v kostole KRÍŽOVÁ CESTA
21:00 - SPRAY
21:30 - GNOSIS
22:00 - BARTOLOMEJČATÁ
22:15 - TAIZÉ ADORÁCIA - zbor Bartolomejčatá
23:00 - MLÁDEŽNÍCKA SV. OMŠA - celebruje dp. Michal Masný, kaplán
- spieva zbor Trosky

Nedeľa 15. augusta 2004

- 7:30 - SVÄTÁ OMŠA v Mariánskom kostole - celebruje Mons. Ján Bednár
9:30 - PROGRAM zboru Bartolomejčatá
a prezentácia ich prvého CD „LASKAVÝ BOH“
10:00 - SLÁVNOSTNÁ SV. OMŠA
- celebruje ThLic. Vladimír Farkaš, riaditeľ BÚ v Banskej Bystrici
11:15 - Po sv. omši sprievod so sochou Panny Márie do Mariánskeho kostola
14:30 - DETSKÉ ŠPORTOVÉ POPOLUDNIE
na Mariánskom vŕšku
17:00 - VEČERADLO K PANNE MÁRII
vo farskom kostole
18:00 - SV. OMŠA vo farskom kostole sv. Bartolomeja

Počas púte bude zbierka na generálnu opravu organa
vo farskom kostole sv. Bartolomeja.

